

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР**

*Присвячується 85-річчю
Українського державного
університету залізничного
транспорту*

**ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УНІВЕРСИТЕТІ ЗА
ВІДПОВІДНИМИ РІВНЯМИ
ТА СТУПЕНЯМИ**

**ТЕЗИ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
КАФЕДР УНІВЕРСИТЕТУ**

(2-3 грудня 2015 року)

Харків 2015

Редакційна колегія

Шумик Д.В. (відп. редактор), Руденко Г.І.,
Калабухін Ю.Є., Колісник К.Е.,
Мкртичян Д.І., Прогонний О.М.,
Скорик О.О., Устенко О.В.,
Захарченко В.В., Костенніков О.М.

ТЕЗИ ОБ'ЄДНАНІ ПО СЕКЦІЯХ

СЕКЦІЯ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ЦЕНТРУ ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ	3
СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ ЕКОНОМІКИ ТРАНСПОРТУ	41
СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ АВТОМАТИКИ, ТЕЛЕМЕХАНІКИ ТА ЗВ'ЯЗКУ	75
СЕКЦІЯ БУДІВЕЛЬНОГО ФАКУЛЬТЕТУ	89
СЕКЦІЯ МЕХАНІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ	103
СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ ПЕРЕВЕЗЕНЬ	113
СЕКЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	125
СЕКЦІЯ ІНСТИТУТУ ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ КАДРІВ	133

3) ставленні до успіху.

Викладач повинен володіти знаннями, підготовкою, мати досвід і вміння визначити, підібрати, організувати викладацький процес таким чином, щоб він був важливим і відповідав чітко вираженим потребам студентів.

А.О. Дергоусова

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАННЯ

Однією з найголовніших складових навчально-виховного процесу є мотивація студентів до навчання. Тому в теорії та практиці вищої освіти формуванню та розвитку мотивацій приділяється досить велика увага.

Найчастіше спрямованість дій викладачів визначається його прагненням і необхідністю підвищити рівень мотивації студентів до навчання. Загальноприйнятими методами при цьому вважаються роз'яснення значущості навчання, розкриття перспектив подальшого життя, впровадження в процес навчання дискусій тощо. Але цікавим і на сьогодні досить розповсюдженим методом є ділові ігри, які надають можливість студентам більше розкритися, відчувати себе в реальній ринковій обстановці, додати певного елемента змагань. До того ж ігри сприяють розвитку у студентів навиків прогнозування, самоаналізу, ставлять їх у ситуацію вибору, що є вкрай важливим для майбутньої реалізації їх як кваліфікованих фахівців. Оскільки заняття проходить у формі гри, це дає можливість студентам відчувати себе більш вільно, що підвищує рівень мотивації до навчання, зацікавленість в оволодінні майбутньою професією.

До того ж досить важливими методами підвищення мотивації студентів до навчання є:

- зацікавленість предметом;
- використання методу «кнута і пряника»;
- стимулювання на результат, а не на оцінку.

О.В. Дикань

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

За Національною доктриною розвитку освіти України у ХХІ столітті та основними нормативно-правовими актами у сфері освітньої діяльності, підготовка фахівців нової генерації повинна будуватися на нових, сучасних ідеях і підходах до організації навчального процесу.

Вони мають системно втілювати такі основні принципи:

1) гуманізація освіти, єдність навчання і виховання, залучення студентської молоді до духовних цінностей, формування цінностей загальнолюдської моралі;

2) свобода вибору та відповідальність за результативність освітньої діяльності, професійне самовизначення особистості, що забезпечує відповідну самодетермінацію навчання студентів, актуалізує внутрішню мотивацію, розвиває потребу у свободі творчості, автономності, самоуправлінні та самокорекції, забезпечує толерантність що до особистості студента;

3) відкритість і демократичність освітньої діяльності, доступність навчання для будь-якого громадянина з урахуванням рівня його довузівської та індивідуальної підготовки;

4) взаємодія з ВНЗ, що здійснюють підготовку фахівців гуманітарного, економічного і лінгвістичного профілів у зарубіжних країнах;

5) самопізнання з метою встановлення в себе нових якостей, характеристик, поглибленого осмислення властивостей і станів особистості студента;

6) використання важелів відповідальної поведінки студентів у процесі навчання у ВНЗ;

7) духовно-моральний пошук власної життєвої позиції, індивідуально-колективна відповідальність за дотримання умов і досягнення результатів у процесі освітньої діяльності.

Реалізація цих принципів забезпечує досягнення повної корпоративної згоди в управлінні навчально-виховним комплексом сучасного вищого навчального закладу, сприяє формуванню професійно зрілих фахівців нового покоління. Важливою складовою гуманізації навчальної та наукової діяльності в сучасному ВНЗ є управління організацією підготовки студентів до професійно-творчої діяльності, яка є системою, що містить три основні компоненти: наукову та професійну творчість, навчально-пізнавальну діяльність, позанавчальну діяльність. Реалізація цих складових сприяє формуванню творчої самостійної особистості майбутніх випускників ВНЗ. При такому підході створюються необхідні умови для самовдосконалення, саморозвитку, самонавчання, самоактуалізації та саморегулювання наукової діяльності професорсько-викладацького складу і студентів. Принципи виховання ВНЗ – це основні, пріоритетні положення, які відображують загальні закономірності процесу виховання й визначають вимоги до змісту, організації та методів виховного процесу. Принципи виховання формулюються на підставі відповідних закономірностей, ними керуються викладачі ВНЗ під час реалізації виховних завдань.

Реальне життя ставить у такі ситуації, коли самих теоретичних знань замало, потрібні практичні вміння й навички. Крім того, молодий викладач починає усвідомлювати, що саме він, його особистість, є своєрідним

"інструментом" організації взаємодії зі студентами. Так виникає не передбачена попереднім досвідом навчання проблема вивчення і вдосконалення власної психотехніки, мовлення, невербальної поведінки.

О.І. Зоріна, Д.С. Гончаренко

ЗАСТОСУВАННЯ «КРУГЛОГО СТОЛА» ЯК РІЗНОВИД АКТИВНОГО МЕТОДУ НАВЧАННЯ

У сучасному світі швидкого розвитку технологій старі методи діють вже не так ефективно. Тому перед кожним викладачем вищих навчальних закладів постає питання: як побудувати навчальний процес, щоб зацікавити студентів і зробити з них освічених професіоналів.

Серед усіх методів навчання студентів найбільш ефективними є активні методи навчання. Сутність активних методів навчання, які направлені на формування вмінь і навичок, полягає в тому, щоб забезпечити виконання студентами тих завдань, у процесі вирішення яких вони самостійно опановують матеріал і формують свої вміння та навички.

Поява і розвиток активних методів навчання було зумовлено тим, що перед навчанням було поставлено завдання розвитку творчих і комунікативних здібностей студентів, формування особистісного підходу до проблеми, а не лише засвоєння матеріалу та розвиток професіональних навичок.

Існує багато форм активних методів навчання, проте ми розглянемо метод «круглого стола». В основі цього методу знаходиться принцип колективного обговорення проблем. Головна мета таких занять – забезпечити студентам можливість практичного використання теоретичних знань в умовах моделювання реальної дійсності.

При використанні методу «круглого стола» можна запрошувати різних фахівців, які займаються вирішенням проблеми, що вивчається, і які можуть поділитись своїм досвідом зі студентами.

Напередодні семінару, який проводиться у вигляді «круглого стола», викладач зі студентами обирає тему заняття та формулює основні питання для обговорення. Це дозволяє студентам ретельно підготуватись до такого семінару.

«Круглий - стіл» – це семінар-дискусія, де всі учасники є рівними та обмінюються своїми думками та аргументами, намагаючись дійти спільного рішення. Роль викладача - лише направляти дискусію та слідувати за тим, щоб усі мали змогу висловитись.

При такій формі заняття студенти отримують реальну практику формулювання власної точки зору, застосування системи аргументації, що сприяє формуванню власних переконань і поглядів.

Отже, застосування активних методів навчання дозволяє студентам засвоювати теоретичний матеріал швидше та ефективніше і застосовувати